

Prof. dr hab. Piotr Hofmański

Konspekt wkładu nt.
Międzynarodowy Wymiar Sprawiedliwości w Sprawach Karnych
3x90 min., 3.03.2026, 17.03.2026, 25.05.2026

WYKŁAD I

1. Geneza i cele powołania Międzynarodowego Trybunał Karnego
  - Projekt osadzenia Cesarza Wilhelma za zbrodnie przeciwko świętości traktatów po I wojnie światowej,
  - Międzynarodowe Trybunały Wojskowe w Norymberdze i w Tokio po II wojnie światowej
  - Międzynarodowe Trybunały Karne ds. b. Jugosławii i Rwandy
  - inne Trybunały międzynarodowe i umiędzynarodowione
  - Specjalne Izby ds. Kosowa
  - Specjalny Trybunał ds. Agresji p-ko Ukrainie
2. Podstawowe zasady Systemu MTK
  - zakaz retroaktywności,
  - zasada komplementarności
3. Zakres jurysdykcji przedmiotowej MYK
  - zbrodnia ludobójstwa,
  - zbrodnie przeciwko ludzkości
  - zbrodnie wojenne
  - zbrodnia agresji
4. Zasady odpowiedzialności karnej, formy popełnienia zbrodni

WYKŁAD II

1. Jurysdykcja terytorialna i podmiotowa
2. Jurysdykcja temporalna
3. Zasady uruchamiania jurysdykcji
  - przedstawienie przez państwo
  - inicjatywa własna prokuratora MTK
  - przedstawienie przez Radę Bezpieczeństwa ONZ
  - specjalny mechanizm w sprawach o zbrodnię agresji
4. Źródła prawa aplikowanego przez Trybunał
5. Przebieg postępowania
  - wstępne wyjaśnienie sprawy,
  - śledztwo
  - zatwierdzenie zarzutów
  - rozprawa
  - postępowanie odwoławcze
  - wykonywanie przeczeń
6. Rola ofiar w postępowaniu; reparacje

WYKŁAD III

1. Organizacja i Struktura MTK
2. Upolitycznienie MTK
3. Aktualne wyzwania
  - uniwersalizm systemu,
  - bezprawne sankcje p-ko Trybunałowi i jego personelowi
  - efektywność współpracy
  - potrzeba reform w zakresie reżimu jurysdykcyjnego
  - kłopoty z finansowaniem działalności MTK
  - ograniczone środki na reparacje dla ofiar

ZALECANE ŹRÓDŁA:

1. Statut Rzymski MTK (opublikowany w Dzienniku Ustaw RP)
2. Strona internetowa MTK www.icc-cpi.int (o MTK, informacje o sprawach, orzecznictwo)